

..... [p1] .....

Brugge St Arnoldus dag 1865¹

Zeer Eerweerden Heer

Gij weet waarschijnlijk alreede door Monseigneur Bernard, dat de zaken aengaende de maendelijksche misse voor mijne intentie in de missien van den Pol Nord;² al beslist zijn; ik hebbe ten dien aanzien, in handen van den Zeer Eerweerden Heer X. Ciamberlani procureur van die missien, tot meerder voordeel der zelve gegeven, eene romeinsche rente³ van duijst francs, in plaets van die twee waer van ik u gesproken hadde; op de voorwaerden gelijk gij weet. nu het was al lang dat ik peijsde uwe tant[e/i]n⁴ of zuster te zien; ik zou hun iets gevraegt hebben, die ik nu zelfs door dezen brief doe; het was u te verzoeken, van tien missen voor mijne intentien te lezen; waer van eene novene voor mij, gelijk gij in het voorgaende Jaer tot Brugge voor mij gelezen hebt; die mij merkelijken dienst na ziele en na lichaam gedaen hebben; terwijl mijne lichaems kragten eenigzins gewonnen hebben; niet tegenstaende dat ik seder, al twee zijkten gemaekt hebben. de tienste misse is voor mijne dienstmeijd Cecilia,

.....

1 De feestdag van Sint-Arnoldus is op 16 augustus.

2 Het Pauselijke Werk tot de Verspreiding van het Geloof besliste op 3 december 1855 tot de oprichting van de Apostolische Prefectuur voor de Poolstreek (IJsland, Lapland en Groenland) voor de organisatie en bevordering van de katholieke missionering van de gebieden rond de Noordpool. Procureur was Mgr. P.M. Etienne Djonkowski (of Djunkovski). In 1862 werd hij opgevolgd door Mgr. Bernard. Op 17 augustus 1869 werd de prefectuur uitgebreid en gesplitst in vijf prefecturen: Zweden (en Zweeds Lapland), Noorwegen en Noors Lapland, waarmee Mgr. Bernard voortaan werd belast, Denemarken (inclusief IJsland, de Faeroër-eilanden en Groenland), Noord-Schotland (inclusief de Orkaden en Shetland) en ten slotte Canada (inclusief New-Cumberland en de Noordpool). In al die gebieden waren Franse, Duitse en Belgische priesters werkzaam. Laatstgenoemde groep was eerder beperkt (vijf priesters in 1869). In België werd voor de promotie van de Noordpoolmissies op 10 mei 1857 een Noordpoolwerk of Oeuvre des Missions du Pôle-Nord opgericht. Procurator was Mgr. X. Ciamberlani. In het bisdom Brugge werd dit werk ondersteund door een Comité des Dames Zélatrices de l'Oeuvre du Pôle-Nord. Guido Gezelle correspondeerde ca. 1869-1870 met Mgr. Bernard en in de jaren 1865-1870 met de missionarissen Emiel Dekiere en Hendrik Blancke. Diverse brieven van beiden aan familieleden en Gezelle boden interessante stof voor bijdragen van hem in 't Jaer 30 en Rond den Heerd. Gezelles belangstelling voor de Noordpoolmissies (zie zijn Noordsch en Vlaamsch Messeboekske uit 1860) was ook gevoed door zijn taal- en letterkundige interesse. (L. Schepens, Guido Gezelle ijveraar voor de missies. In: Album Antoon Viaene. Brugge: Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde, 1970, p.285-295; Archief de Bethune, Marke, 06B30: Missies)

3 Vermoedelijk is hier een obligatie op een staatslening uitgegeven door de Pauselijke Staten bedoeld.

4 In de plaats van 'tanten' (meervoud) kan men hier eventueel 'tantin' (enkelvoud) lezen, afgeleid van het Franse 'une tantine', wat tante of tantetje betekent. In elk geval had Guido Gezelle drie tantes: Maria Josepha Gezelle, Maria Constantia Gezelle en Jozefa De Vriese. Die laatste was een halfzus van Monica De Vriese.

om de zelfde gunsten van God voor haer te bekomen die ik voor mij vraeg, daer bij zende ik u een brieftjen van twintig francs in voldoeninge der zelve. over eenigen tijd sprack ik met den Zeer Eerweerden Heer Vicaris general Weemaere; zeggende dat het spijtig was, dat het genootschap voor den Pol Nord, maer en vraegt eenen franc gedeurende tien jaeren; hij antwoorde mij, als den tijd voorbij was; te verzoeken, om dat de deelgenoten zouden erbeginnen. ik hebbe dan alreede verschedene persoonen die in eens betaeld hadden &, verzogt hun te laeten inteekenen, om zonder tijd te bepaelen jaerlijks 1 of 2 of 5 of min of meer francs te geven, en ik hebbe bij nog al eenigte gelukt, en gij weet wat dat mijne gewoonelijke jonste is, en wat dat ik voor, na mijne doot, beschijkt hebbe. ik hebbe aen Cecilia geraeden van eene romeinsche rente van hondert francs te beschijken, die na haere doot; aen de missien der Pol Nord zoude gegeven worden, op de zelfde voorwaerden gelijk de mijne, op dat er bij voortdueren voor haere intentie alle jaere eene misse in die missien zoude gelezen worden; en zij schint er toe genegent te zijn. ik geve u die inlichtingen dunkende, dat ze u aengenaem zullen zijn, maer om niet te vergeeten vraeg ik u, opdat gij nu en dan wat zoud bidden voor Cecilia, wiens gezondheid zich in eenen gemeenen staet bevint, zoo beveel ik ook mij, en geheel mijne familie in uwe gebeden volgens afspraeke. ook beveel ik die, aen wie, gij mij gevraegt heb uwe grotenissen en dankbetuygingen over te monden, bijzonderlijk mijnheer de Pastor;⁵ en ik meene dat die aendagt van uwen kant, niet zonder vrugt en zal zijn. voorders mij dunkt in de missien van den Pol Nord de gewoonelijke en zekere teekens te zien, van het werk van God; die in de moeilijkheid, in den arbeijdt, in de kruijssen, in de verduldigheid, en in de kloekmoedige standvastigheid zaeidt, om in de vreugdt met ootmoedigheid, overvloediglijk te maeijen. in afwagting van

..... [p2].....

dien gelukkigen oest; zie ik door het lezen van het verslag over den toestand der missien van den Pol Nord, die onlangs uijtgekomen is, en uwe brieven van welke er eenige tot voordeel van den Pol Nord in het Jaer 30 aengekondigt worden; dat gij en uwe Eerbiedweerdige broeders⁶ in Christus Jesus en uwen broeder Joseph [ulieden] tijd allernuttigste gebruikt. gaet dan kloekmoedig voorts, met uwe verhevene bestemming te betragten; zij is inderdaet verheven; want God heeft [ulieden] gesteldt om Jesus Christus op deze aerde te verbeelden, door de volmaektheid van u leven; zijn werk voort te zetten, met een allergrootste getal zielen voor den Hemel te winnen; en met voor [ulieden] bezondere glansrijke troonen van Glorie te beschijken. ja om door uwe

.....

5 Vermoedelijk Bruno Versavel.

6 Bedoeld zijn de leden van het Belgische Noordpoolwerk of Oeuvre des Missions du Pôle-Nord, opgericht op 10 mei 1857, met Mgr. Xavier Ciamberlani als procurator.

---

veurige, kloekmoedige, en standvastige liefde, van nu, tot het eijnde der eeuwen, de voorwerpen te zijn van zijn opperste welbehaegen, het welk voorzeker vereijst, van den kant van den mensch; groote, helddaedige, volmaekte, en standvastige opofferingen; die hem doenlijk zullen zijn, door de gratie van God; de welke hij zekerlijk zal verkrijgen, door het gebed, en de getrouwegheid aan de gratie. ik wensche u dan, en uwen broeder Joseph en al die met zoo veel iever werken in den wijngaert der Pol Nord's missien; veele geluk en zegen, en de overvloedigste, en uijtgelezenste gratien hier beneden, en hiernamals het Eeuwig leven; en dat gij Liedén als besondere werktuigen, van de bermertigheijden des Heeren; het zelve geluk aen een oneijndig getal zielen zoude verschaffen. indien gij schrijft naer Monseigneur Bernard verzoek ik u van hem te betuijgen de gevoelens van den diepsten Eerbied en toegenegentheid die ik hem toe draegen, en mij in mijne intentien wederom in zijne gebeden te beveelen. ik verzoeke u ook mijnen besonderen Eerbied te betuijgen aen den Eerweerden Heer Baudouin uwen medebroeder en het groot belang die ik stelle in [*ulieden*] missien; en ook mijne groet[en]issen te doen aen uwen broeder Joseph die met zoo veel Edelmoedigheijd zich slagtoffert voor de glorie van God, in zaligheijd der zielen; zijnen loon zal groot wezen in den Hemel. nu Cecilia verzoek mij ook aen u en aen uwen broeder haere hertelijke groetenisse te doen en beveelt haer wederom in [*ulieden*] gebeden.

Uwe ootmoedige en toegenegene dienaeresse

S. DeWulf beggijne

P.S. Joufvrouw E. Coppieters beggijne verzoekt ook tien missen voor haere intentie die zij ook betaelt aen twee francs ieder dus 20 francs. en den zeer Eerweerden Heer Gezelle⁷ heeft de goedtheijd om zich te belasten van dezen brief met het geld van de twintig missen aen u te bestellen.

.....

7 Bedoeld is wellicht E.H. Jozef Gezelle (1840-1903), de jongste broer van Guido.

Briefbeschrijving

Verzender	De Wulf, Séraphine Cathérine
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	16/08/1865
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Briefversie van datering: St Arnoldus dag 1865 ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Briefversie van datering: St Arnoldus dag 1865 ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 276 mm x 212 mm papier, wit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	papiermerk: Bath
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: aan G. Gezelle (potlood); idem rechtsboven bijgeschreven onder datum: [18/8] (inkt, hand P.A.); op blanco zijde 4 linksboven in zijrand: [18/8] 1865 (inkt, verticaal, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	4749 G
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.11073

Inhoud

Incipit	Gij weet waarschijnlijk alreede door Monseigneur Bernard, dat de za<-e>ken
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	16/08/1865, Brugge, Séraphine Cathérine De Wulf aan [Guido Gezelle]
Editeur	Johan Braet
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2024
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
